

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarchie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articollii nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond.

Unde dai și unde crépă.

Concluzul congresului național-bisericesc din sesiunea anului acestuia cu privire la înființarea celor trei episcopii nouă pe teritoriul metropoliei ortodoxe din Ungaria și Transilvania a avut drept rezultat accelerarea înființării alor opt episcopii catolice, dintre cari trei greco-catolice.

Așa vestesc ziarele bine informate și noi n'avem cuvânt să ne îndoim de cele ce se scriu în foi foarte apröpe de istor și totdeauna bine informate despre cele ce se petrec în sinul biserice catolice.

Cumcă planul de a înființa episcopii nouă romano-și greco-catolice nu e de azi de ieri, este lucru știut, pentru că catolicii din fondurile lor mari și din isvörelle nesecate de bani de cari dispun, chiar prin înmulțirea centrelor culturale și prin contactul de apröpe cu credincioșii lor tind la cuceriri și la ajungerea scopului lor final „o turmă și un păstor” „o biserică și o lege”, care după ale lor greșite și eronate vederi nu este și nu pöte fi alta, decât numai biserica și legea catolică, singur mântuitoare în frunte cu Preacinstia Sa papa, declarat infalibil și prin această scos din firea lui omenescă.

Vederile aceste în sinul bisericei „eclesia militans” au a bună sémă față de celelalte biserici o tendință agresivă și catolicii nu fac nici un secret că scopul lor e să cucerescă suflete, fie cu bani, fie pe alte căi tot atât de condamnable.

Cei ce petrecem apröpe de ei și ei, orbi ar trebui să fim, ca să ne vedem ținta lor, meșteșugurile lor îndopate töte, mai mult ori mai puțin cu plan premeditat ca să ne doböre la pământ, și mai ales modul cum știu ei să samene vrajbă și neînțelegeri, cum știu să pună la cale cele mai infernale intrigi, și să le țese cu o măiestrie drăcescă pentru a ajunge la rezultat.

Dar' fiind că-i cunöscem, și scim ce vreau și care e ținta lor finală, apörrarea noastră e legitimă și justificată.

N'avem noi să facem nici cuceriri de suflete, nici să fim agresivi, și mai puțin să începem răboiu cu nimenea, pentru că biserica noastră nu urmărește scopuri atât de perverse și de urite. Dar' avem o sântă și mare datorință de a îngriji, ca credincioșii nostri, dați nou spre păstorie, să afe mulțumire în sinul bisericei noastre și să se împărtășescă de binefăcătörelle raze ale luminei și culturai preste tot.

O chemare mai sântă, mai alésă, de cât această nu ne putem închipui și în dorul acesta al nostru nimenea n'are dreptul să ne împedecă, ear' dacă totuși s'ar face încercări, acele au să remănă numai încercări desperate și reprobate de morala publică.

Din acest punct de vedere judecat concluzul congresual cu privire la înființarea nouelor episcopii e justificat și punerea în lucrare a acestui concluz, realizarea acestei dorințe obstesci manifestată atât în părțile banatice, cât și mai ales în părțile nordice ale Transilvaniei, să fie una din problemele

cardinale ale factorilor din viața noastră bisericescă.

Stau de tot isolați cu vederile lor aceea dintre puținii nostri bisericiani, cari cred, că poporul ortodox nu simte nici o trebuință pentru înființarea nouelor episcopii, lovind în față sistemul reprezentativ cu o ușurință neiertată, și de tot puțin cunosc dorințele, päsurile poporului și clerului din părțile prea îndepărtate de focularele vieții noastre bisericesci.

Nu aspiranții la mitră, nu membrii clericali din consistoriul metropolitan sunt cei ce insistă, ca să se facă episcopii nouă, ci toți Românii ortodoci iubitori de binele și progresul bisericei noastre mult amenințate de dușmani vözuți și nevözuți.

Și dacă înainte de a se sci planul despre înființarea alor opt episcopii catolice congresul a luat un concluz unanim pentru înmulțirea episcopilor ortodoci pe teritoriul metropoliei noastre, cu atât mai mult azi nu stă bine, ca fii de ai bisericei noastre, unii chiar sus puși, să iee poziție contra concluzelor aduse cu concursul lor, concluse, pe cari puteau să le împedecă să se aducă în unanimitate, dacă ar fi voit.

A te lăsa intervievat de câte un „schreib Moritz” în cestiuni de importanță vitală și a spune, că biserica are alte trebuințe mult mai arzötöre — este tot atât de urit cât și de neobicinuit lucru, când aceleași vederi le-ai fi putut valida dör mai cu mult succes la lumina zilei, cu vizirul deschis și în corporațiunea competentă de a se pronunța în meritul cauzei.

Că poporul nostru nu va contribui cu nimica la înființarea episcopilor din vorbă, nu stă și nu e adevărat — după ce știut lucru este, că chiar din acele părți banatice prin reducerea parochiilor din venitul sesiilor s'a făcut la Arad fondul de preste 300.000 fl. preötesc și în câțiva ani dacă chiar numai acele isvöre s'ar folosi ar fi de ajuns, ca să întemeieze un centru cultural ortodox în Timișöra, — ear' în Ardeal în lipsa acestor sesiuni avem dovezi din trecut, că un apel la comunele bisericesci din întreaga archidieceșă, la preötimea noastră și la particulari, a fost de ajuns, ca să cumpărăm seminariul și să întemeiăm apröpe töte fondurile câte le avem azi, din cari se susține întreg organismul. Și la anul 1850—1860 dör'nu veți crede, că Românii ortodoci au fost mai bine situați în cele materiale seu că dör' au avut mai multă dragoste cătră biserică — cum ar și trebuie să aibă cei de acum crescuți apröpe toți cu ajutorul și sub aripile bisericei.

La ajutoriul statului avem drept necontestabil, căci dör' noi fii ai statului suntem și împregiurările dör' nu o să fie tot cele de acum, când biserica noastră se o privescă cu neîncrederea de azi, dar' noi și nimenea din congres nu ne-am gândit numai la puterile noastre, la mijlöcele noastre și la entusiasmul cu care ne vom sci însuflețiți, când va fi vorbă de a face lucruri mai mari.

Generația mai bătrână a conlucrat cu bun succes la instituțiunile de azi, generația mai tinără: o pleiadă de frun-

tași ortodoci, are și ea ambiție să facă ceva și să lase ceva urmașilor.

Zilele trec și se strecură una după alta în noianul veciniceii, timp mult de perdat nu prea avem mai ales când vedem cât de agresivi sunt alții și de ce mijlöce știu ei să se folosescă, și de aceea vom insista cu tötä stăruință, ca cuvântul trup să se facă, concluzul adus să se realizeze — de sine înțeles fără svirlituri, fără receptele dlui *Jancsó Benedek* luate din arsenalul în domnul reposităilor *Vancea* și *Grama*, cari au închis ochii fără să vadă visul realizat de a face din toți Românii mai întâiu catolici, apoi Români.

Și tot așa o să pățescă și discipulii lor.

Organizația noastră e bine înche-gată, e destul de consolidată, e stâncă în mare, și valurile furibunde o pot înălvi, dar mișca de la loc și nimici nu o vor puté nici odată.

În credința noastră creștină, în credința noastră muncim și în semnul acestei credințe vom eși biruitori, căci elementul cel curat, cel sănatos, cel necopleșit de slugărnicea și de iesuitismul popistaș, în întreg Ardelul și Banatul este elementul român-ortodox, sunt fii ai bisericei noastre celei vii, cu multă putere de viață și cu mai multă putere de rezistență.

Nu ne-a putut nimici când turma era fără păstori, acum pentru toți agenții proselitismului a bătut öra „Las-ciate ogni speranza”.

Conferențele învățătöresci.

Învătötörii nostri sunt chemați la conferințele prevözute în statutul organic pe ziua de azi.

Importanța întrunirilor sub conducerea celor mai distinși bărbați de școlă nu o trage nimenea la îndoială, ci din contră tot mai mult teren cuprinde părerea acelora, că bun și înțelept lucru s'a făcut cu reintroducerea conferențelor, mai ales că aceste nu eschid constituiunea învățătöresci nostri în Reuniuni învățătöresci, ba unde era dată posibilitatea să aibi și conducători destoinici, Reuniunile au să continue a lucra și mai departe ca corporațiuni morale fără de a li se pune cea mai mică pedecă în lucrarea lor bine-făcötöre.

Împăcați deci cu modul cum s'a resoltit afacerea cu conferențele și Reuniunile învățătöresci, cei chemați ar puté trece la ordinea zilei, dacă nu ar fi afurisita de politică, care și-a vîrît cöda în afacerile școlare, cari după natura lor n'au de a face cu politica nici în clin nici în mănecă.

De ce ar fi Ungurul Ungur ca să nu afe și aici ceva de sgândărit, ceva de escepționat, ceva de bănuir.

De ce ar fi cei mulți inspectori de școlö de vrö trébă, dacă nici atăta nu ar sci iscodi, că întrunirea dascălilor este în sine o primejdie pentru stat și mai ales pentru ideea de stat magiar.

Și cum aceste idei îi frământă și neliniștesc, n'a fost tocmai cu neputință, nici lucru greu, ca să străbată până în sferele mai înalte vederi scrinitöte, că zöu nu e bine, ca învățötörii să se pötă întruni, fără să fie spionați și con-

trolați cu tötä scrupulositatea de care sunt capabili ömenii, cari nu au consciința liniștită și curată.

Așa și numai așa ne putem es-plica măsurile luate de ministrul cultelor, ca chiar și conferința învățötörilor să nu se pötă întruni, fără statute, fără prealabilă incuviințare, fără să poftesci pe Măria Sa inspectorul, ca să fie și el de față, și fără să-i prezentezi programul de lucrare.

Ne-am dat, ca töte ce le facem să le facem la lumina zilei, și mai ales noi Românii ortodoci töte ale noastre afaceri le publicăm și cei ce se interesează de mersul afacerilor noastre pot afla cu prisosință momentele din viața noastră culturală, pot afla momente din viața noastră morală și din cea financiară, — pe când alții, chemați la întruniri au să depună vot, că nu vor spune nimöru nimica din cele ce se petrec în consultările lor, ear' ca să publice ceva date din sfera vieții lor interne dömnö păscesc.

Astfelu stăm și cu conferențele, astfelu am stat și cu Reuniunile.

Am publicat rapörte tipărite despre cele petrecute în sinul Reuniunilor, în sinul conferențelor, am publicat bilanțul despre avere, despre temele lucrare, dări de sémă despre modul cum s'a validat unul ori altul din membri, nimica n'am ascuns, inspectörii au avut liberă voie să ajute la consultări, să cöră espicări și să-i manifesteze dorințele lor cum le-a plăcut, nimenea nu i-a oprit, nimenea nu i-a împedecat — dar cu töte aceste dömnii de ce ar fi ei dömnii și liberalismul de s'ar trâm-bița în larga lume, dacă nu, ca la tötä buna ocaziune să fie plesnit în față.

Ni-se cer statute pentru conferențe, statute pentru Reuniuni.

Cu inaugurarea conferențelor, cari au temei în statutul organic, lege fundamentală înarticulată în legile țerei, credeam că o să scăpăm de pacostea cu statutele.

Nu pentru că am fi avut vrö témă să le prezentăm, nu că ne-am fi temut că lucrările noastre culturale și pacinice pot provoca nemulțumiri la factorii vieții de stat, ci din simplul motiv, că nu voiam să dăm organelor statului ocaziune să se ingereze în afaceri cari ne privesc numai pe noi, privesc numai cultura noastră, privesc școlöle noastre susținute cu grele jertfe de poporul nostru, și în cele din urmă privesc pe statul nostru învățătöresc de a cărui perfecționare datori suntem să îngrijim la tötä buna ocaziune.

Lucrări de aceste în state moderne nu au lipsă de nici o controlă, ele sunt privite cu multă bunăvöință și cu mare încredere.

Învătötörilor li-se fac töte înles-nirile, ca să se pötă întruni, li-se ofer bilete gratuite de drum, ear' cetățenii îi primesc cu brațele deschise, oferindu-le locuințe gratuite și întreținere cuviin-ciosă.

Învătötörii nostri atari beneficii nici au reclamat, dar' nici nu au primit. Statul, chiar și de ar cere, nu le acördă beneficiu la biletele de drum, ear' cetățenii de prin orașele străine unde se întrunesc, în cel mai bun cas sunt indiferenți față de ei. În unele locuri întrunirea învățötörilor e privită cu neîncredere și dispreț ca ori-ce întru-

nire românească, și e mirare că învățătorii noștri văzând aceste lucruri urite și condamnabile, nu perd plăcerea de a pleca dela caminul lor linisnit, ca să întâlnească fețe acre și priviri chiorșe.

În unele cazuri ținuta lor corectă și cumpetul ce l' observă ne pune în uimire și nu putem din destul să-i sfătuim, ca această ținută laudabilă să o observe și pe venitor și la toate ocaziunile.

Inteligența noastră are o sănătate mare datorie.

E dator tot românul, ca să caute contact cu învățătorii noștri în zilele cari le petrec la conferințe, e dator tot cel ce ține să fie socotit între fruntași și conducători, ca să caute să facă învățătorilor plăcute orele ce le petrece în orașele lor, și mai ales sunt datori directorii școlari, inspectorii districtuali ai noștri, ca să iee toate măsurile, ca învățătorii noștri să se prezenteze cu vrednicie, și să le ofere mijlocele pentru de a pute petrece așa cum se cuvine să petreacă acești muncitori, ale căror rîde au să le guste generațiile viitoare și de a căror fructe avem să ne îndulcim toți cei ce credem în învierea noastră și în înălțarea noastră.

Afacerea cu statutele e rezervată la competența autorității superioare bisericești și acesta va săi afla modul de a da și acestei cestiuni jingăse o soluțiune potrivită cu interesele noastre bisericești și cu împregiurările grele în cari trăim.

Căsătoria moștenitorului. În ședința de Mercuri a dietei ungare s'a continuat desbaterea proiectului de lege despre înarticularia căsătoriei moștenitorului. Au vorbit contra proiectului deputații kossuthisti *Rátkay* și *Polczner*, după cari întru apărarea proiectului a vorbit ministrul-president *Széll*. Discuția se continuă în ședința de azi.

Convocarea congresului sârbesc. „Magyarország” spune, că guvernul a făcut cunoscut patriarhului Brancovici, că e învoit a face Maiestății Sale propunere pentru a se convoca congresul bisericesc.

Înainte de convocare se vor face însă pași, ca afacerea Zmejanovici-Brancovici, din a cărei cauză și congresul din urmă a fost întrerupt, să fie exclusă din desbaterile congresului, astfel, ca decursul neted al aceluia să fie asigurat.

Cestiune de cabinet din cauza căii ferate din Bosnia. Zilele acestea se lansase fama, că în cauza căii ferate ce se proiectează a se clădi în provinciile ocupate guvernul ungar ne-isbutind să-și valideze pretenziunile față cu ale guvernului austriac, ministrul-president *Széll* a făcut cestiune de cabinet din cauză. Față cu acesta semioficiosa „*Magyar Távirati Iroda*” spune

că e autorizată de la locul competent să declare, că fama e lipsită de ori-ce basă.

În aceeași cauză, a căilor ferate bosniace, „*Neues Wiener Tagblatt*” în numărul de alaltieri publică următorul comunicat: În afacerea căilor ferate bosniace pertractările se vor continua Duminecă și probabil că atunci se vor și încheia. Astfel, fama că afacerea căilor ferate bosniace s'a tranșat deja în mod favorabil pentru Ungaria, nu corăspunde adevărului. Atitudinea contrară a celor două guverne în această cestiune până acum n'a împins situația la stadiu de criză și nu este eschis, ca afacerea să se rezolveze în mod mulțămitor. *Guvernul austriac pretinde în cel mai rezolut mod încheierea cu Spalato a liniei ferate*, și ar fi foarte regretabil pentru Austria, dacă consiliul comun ministerial ar hotări altcum.

În legătură cu afacerea căilor ferate din Bosnia e, de sigur, și *audiența de Mercuri a lui Kállay la împăratul*.

Din România

De la Academie. Eri Academia Română a ținut ședință publică în localul seu din Calea-Victoriei Nr. 135. Dl V. A. *Urechiu* și-a cetit conferința. „Din domnia lui Ioan Caragea, ear' dl *Erbiceanu* despre „*Atanasie Comnin Ipsilant* și cronicul seu privitor la România.”

Economisări la postă. Ministeriul de interne a cerut direcției generale a postelor să facă în bugetul viitor economisări de 180.000 lei. (Bugetul e de 9 milioane.) În urma acesteia au fost suprimate trei posturi de inspectorii la 1000 lei lunar și salariul de 5 lei lunar notarilor comunali pentru serviciul de agenți postali, realizându-se prin aceste suprimări o economisare de 90.000 lei. Pentru realizarea celorlalte 90.000 direcția va lua ulterior dispozițiunile necesare.

Causele revoltelor țărănești. În numărul de eri „*Ap. Națională*” referitor la causele, cari au dat naștere turburărilor din zilele trecute, serie următoarele:

„Causa acestor sângerose turburări se zice că ar fi niște instigatori politici, cari ar fi și arestați în momentul de față. Nu putem ști deocamdată dacă aceste svonuri sunt adevărate, nu putem arunca vina asupra unor oameni, până când justiția nu va precisa clar culpabilitatea lor. În tot-d'auna de câte-ori s'au întemplat asemenea revolte, s'a descoperit mâna vre-unui instigator, de aceea se crede și acum că trebuie să fie vre-un agent al opoziției.

Ceea-ce putem preciza și asupra căruia atragem serioasă atenție a guvernului este lipsa de pricepere a agenților fiscali în modul de a se purta cu contribuabilii. Am văzut publicate în ziare câteva scene în cari ne-priceperea agenților era dublată de un exces de zel, manifestat sub o formă atât de bru-

tală încât era fatal, ca țăranul să-și iasă din țipini.”

Asemenea și întrelăsarea guvernului de a publica și esplica țăranimei legea imposibilității pe țuică, a fost una dintre cauzele turburărilor. Referitor la acesta, „*Ap. Naț.*” scrie următoarele:

„Trebuia guvernul să oblige prin perfecți, pe primari, ca să cetască obștei textul legii și să-l explice, pentru-ca totă lumea să-l pōtă înțelege și când va vedea pe agentul fiscalului să nu-și închipue că acesta îi va lua și cenușa din vatră.

Acēsta nu a făcut-o guvernul și în acēsta precum și în escesul de zel al agenților fiscali vedem noi cauzele fundamentale ale revoltelor țărănești din tōmna acēsta.”

Revistă esternă

Arestări în Constantinopol. „Agenția Română” transmite următoarea interesantă telegramă: *Constantinopol*, 31 Octob. — *Mai mulți Bulgari au fost arestați în Constantinopol, priviți fiind de către poliție ca stând în relațiuni cu comitetul macedonean.*

Nou ministru de externe în Anglia. Agenția *Reuter* raportază din *Londra*, că lordul *Salisbury* a predat marchisului *Landsdowne* conducerea resortului de externe, reținând pentru sine numai presidenția cabinetului. Causa acestei abdicări se zice a fi starea sanitară a lordului.

Resistența Burilor. Se comunică din Pretoria Agenției *Reuter*, că negocierile cu generalul Botha n'au isbutit. Președintele Steyn a refuzat să primescă pe parlamentarul englez, ear' generalul Botha a declarat parlamentarului, că nu ar putea începe nici o negociere cât timp ar rămânea un singur om care să vrea să urmeze lupta.

Raportele consistoriului metropolitan către congres.

Raportul consistoriului plenar.

Nr. 376 M.

Mărit Congres!

Subsemnatul consistoriu, ca senat strēns bisericesc, 'și ia voie a substerne Măritului Congres următorul raport despre activitatea sa în periodul dela 1-a Octob. 1897, până în ziua de astăzi.

Din numărul total al actelor întrate la consistoriu în periodul acum amintit, aparțin la competența senatului strēns bisericesc 143; dintre cari s'au rezolvit 140, pendente sunt 3.

Senatul strēns bisericesc a ținut ședințe; în anul 1897 (dela 1 Octob.) 1, în anul 1898 2, în anul 1899 1, în anul 1900 2,

Recurse și apelațiuni au intrat de tōte 17.

Celelalte date statistice generale despre afacerile bisericești sunt arătate în conspectul aclus sub -/.

Comparațiunea datelor din anul 1899 cu datele din anul 1896 dă următorul rezultat: Comune bisericești: în archidieceasă matere + 2, filie — 9; în eparchia Aradului matere + 4, filie + 159; în eparchia Caransebeșului matere + 3, filie + —. Parochii sistemate: în archidieceasă + 2; în eparchia Aradului + 9; în eparchia Caransebeșului + 2. Biserici: în archidieceasă + 2, la Arad + —, la Caransebeș + 1. Familii: Comparațiune între anii 1899 și 1896. Crescământ sau scăzământ la finea anului 1899: Archidieceasă — 532 = 0.32%, Arad + 409 = 5.2%, Orade — 702 = 1.8%, Caransebeș + 30 = 0.03%. Numărul sufletelor: + — la finea anului 1899 față de anul 1896: Archidieceasă + 7605 = 1.05%, Arad + 4007 = 1.08%, Orade — 98 = 0.05%, Caransebeș + 3333 = 0.9%. Numărul născuților: + — în suma generală a trienului 1897/9 față de trienul 1894/6: Archidieceasă — 6169 = 7%; Arad — 4501 = 9.5%; Orade — 4376 = 15%; Caransebeș — 3428 = 8%. Numărul născuților din pat nelegiuit. Trieniele 1897/9: 1894/6. Archidieceasă + 30 = 2%; Arad + 891 = 16%; Orade + 134 = 3.7%; Caransebeș + 853 = 13.3%. Părechi cununate: Trieniele 1897/9: 1894/6. Archidieceasă — 18 = 0.1%; Arad — 561 = 6.7%; Orade — 648 = 18.8%; Caransebeș + 226 = 3.5%. Întră aceste căsătorii mieste, acelea-și trieniele: Archidieceasă + 140 = 15.2%; Arad — 68 = 32.5%; Orade + 55 = 21.3%; Caransebeș — 35 = 10.7%. Conviețuiri neleguite. Finea anului 1899 față de finea anului 1896:

Archidieceasă + 110 = 2.5%; Arad + 1494 = 26.8%; Orade + 934 = 41.3%; Caransebeș + 781 = 11.3%.

Numărul repausaților, trieniele 1897/9: 1894/6.

Archidieceasă — 3932 = 26.3%; Arad + 2693 = 7.5%; Orade + 2643 = 12.3%; Caransebeș 1754 = 5.1%.

Numărul născuților față de al repausaților în trienul 1897/9: Archidieceasă + 16,968; Arad + 4500; Orade + 677; Caransebeș + 4751. S'au născut în trienul 1897/9 prunci de genul bărbătesc față de cei de genul femeesc: Archidieceasă + 2108; Arad + 1294; Orade + 569; Caransebeș + 1081. Au repausat în trienul 1897/9 indivizi de genul bărbătesc față de cel de genul femeesc: Archidieceasă + 1396; Arad + 518; Oradea + 572; Caransebeș + 596.

Numărul total al sufletelor în întreaga metropolă

la finea anului 1899: 1.686,652
" " " 1896: 1.671,805
+ 14,847 = 0.8%.

Treceri dela ortodocsie la alte biserici în trienul 1897/9 față de trienul 1894/6: Archidieceasă + 582; Arad — 523; Orade — 281; Caransebeș + 115. Treceri dela alte biserici la ortodocsie, trieniele 1896/9: 1894/6: Archidieceasă — 50; Arad + 363; Orade + 123; Caransebeș + 146. Procese divorțiale, trieniele

FOIȘORĂ

Asociațiunea la Băile-Herculane.

(Fine.)

Mi-am luat cu pietate țărînă, petricele și nesce brusturi din apropierea falnicului picior de pod, pe cari cu sfințenie ca pe nesce scumpe reliquii le voi păstra în totă viața mea. — Români! Sărutați acest loc sacru, căci e îngrășat cu sudori de sânge, vîrsate de vitejii noștri străbuni!

Să facem acum o mică preumblare prin oraș. Ni-se înfățișază foarte plăcut. Strade spațioase, pavoasate, piețe vaste, edificii pompoase, curățenie suficientă. Orașul s'a numit la început „*Drobeta*”, dela turnul împăratului Sever se numește Turnu-Severin; e primul loc de descălecare al coloniilor romane aduse de împăratul Traian după cucerirea Daciei și prefacerea ei în provincie romană la anii 101—107 d. Ch. A fost distrus și refăcut de mai multe-ori. Ultima clădire a orașului Turnu-Severin, la capul podului împăratului Traian s'a început la anul 1836, în zilele Domnitorului Alexandru Ghica. Orașul Turnu

Severin cu 20.000 loc., e capitala județului Mehedinți. În acest or și M. Sa regele *Carol I.* însoțit de Ioan Brătian, puse piciorul pentru întâia-dată pe pământul României ca Domnitor.

Să trecem acum la partea socială. Intrăm în „*Grădina publică*”. Cu mândrie privim la decorarea ei cu drapele naționale. Bem câte un pocal de bere de „*Bragadiru*”, scumpă, dar' bună. Musica militară și un taraf de lăutari Severineni ne delectează alternativ cu cântece și pot-pouri-uri naționale. Musicanții noștri fac pauză. Novacovici își face raportul pentru „*Gazetă*”. Il face cu însuflețire. Nu-i mirare, e pe pământul liberei României! Se dă signalul să mergem în piață la restaurantul „*Carol cu bere*”. „Mergem la masă, domnilor!” Mergem. Era și timpul. În piață, în fața restaurantului într'adevăr dăm de o „masă” Era aievea o masă lungă, dar noi ceream să ne aducă ceva pe masă. Și ne și aduceau bieții băieți la „halbe” de bere, dar' de cină nici vorbă. „Ceva de cină, băiete!” „Plata dom'le!” „O friptură, mîncări calde băiete!” „Plata, plata, dom'le!” În stîrșit ni-se face „notificarea”, că restaurantul nu e în „plăcuta poziție” a satisface dorinței stomachurilor noastre cu mîncări calde! Salam

de Sibiu, domnilor, stă la dispoziție. Să trăiască Kessler, Fohn și Unterer!” am esclamat eu, — că ne-au scăpat din critica „pusăciune”, în care ne aflam. Numai rămase un gram de salam în tot restaurantul. S'a consumat teribil. Adece — la dreptul vorbind — l'am consumat noi, ca o societate de „consum”.

Trecem la otelul „*Bădescu*”. Aici e de noi. Mîncări calde berechet, dar' tōte „naționale”. Mititei naționali, fleică națională, carne la grătar — națională, muschi naționali și țuică națională! Era să uit de vinul de „*Drăgășani*”, de prin podgoriile Severinenilor, ce mai doză de însuflețire națională îți mai inspiră! Și aici se încinge o petrecere animată și plină de însuflețire. Toastele „încă n'au lipsit”. Deputatul C. *Constantinescu* ridică pocalul în sănătatea oșpetilor, I. *Vulcan* în sănătatea Severinenilor, Part. *Cosma* pentru bunăstarea economică a poporului din regatul român, I. *Scurtu* pentru adevărații sprijinitori ai intereselor economice. Dar' să fi auzit pe colonelul *Dragoescu*, cu câtă dragoste de neam mai vorbea. Preotul din Topoloveț, *Martinovici*, vorbește despre pacea între frați. *Joandrea* nu-i dă pace și insistă pentru evoluțiunea de idei și fapte, închinând

în sănătatea directorului Costescu. Protopopul onorar D. *Tîrfelega* din Reșița doresce o mai aprofundată cultivare a clerului mirean din România, prof. V. Goldiș esclamă să trăiască *armata*, protopopul *Pepa* zice să trăiască *școla*, ear' eu am încheiat șirul toastelor bînd în sănătatea d-lui Nicu *Bardacă*, șeful poliției din Turnu-Severin. Ș'apoi drept semn al înfrățirii perpetue, la malul Dunării bîtrâne, după miezul nopții, la lumina zimbitoră a lunei o:

„Horă mare și frumoasă
Se întinde 'n Severin
Horă mîndră și voioasă
Se învîrte mișcă lin.
Haidai să ne-aruncăm și noi
Colo în șirul cel voiu,
Să cîntăm și să săltăm
Și de griji să mai uităm.”

Cătră casă.

Oboșiți de munca nopții ne retraserăm pe la cuartirele oferite cu multă prevenire de cetățenii Severineni. Mulți și-au uitat să se mai culce. Alții, lucru firesc — n'au voit să mai deranjeze familiile cetățenilor, de ore-ce Mercuri diminēța la orele 4 toți trebuiau să fim la cheiul Dunării pentru re'n-tōrcere. Dar altă pacoste. Pe cînd stam într-o

1897/9: 1894/6: Archidiecea (față de anul 1894/5) — 464; Arad — 146; Orade — 79; Caransebeș — 54.

Pentru ca datele, cari le prezentăm acum Măritului Congres, să fie cât se poate de exacte, am recercat, și vom recerca de nou consistorele eparchiale în conformitate cu concludul congr. Nr. 44/1897, să iee măsuri corespunzătoare; cu toate acestea nu vom greși dacă datele culese de organele eparchiilor le vom considera și de astădată numai ca aproximative, — dar și în cazul acesta ni-se prezintă un tabel prea îngrijitoriu în privința progresului numeric, al moralității, și al vieții sociale la poporul nostru.

Luând de basă datele așa precum sunt, suntem cuprinși de serioase îngrijiri când vedem, că în archidiecea a scăzut numărul familiilor în trei ani cu 532 = 1/3%. ear' în districtul Orăzii-mari cu 702 = aproape 2%; de asemenea când vedem, că în trieniul 1897/9 față de trieniul precedent a scăzut numărul nașcuților: în archidiecea cu 6169 = 7%, în districtul consist. din Arad 4501 = 9.5%, în districtul consist. din Oradea-mare 4376 = 15%, în diecesa Caransebeș 3428 = 8%.

În același trieniu aflăm părechi cununate mai puține: la Arad 561 = 6.7%, la Orade 648 = 18.8%. ear' casuri de morțe mai multe: la Arad 2693 = 7.5%, la Orade 2643 = 12.3%, și în întreaga metropolie nu putem constata de cât o minimă sporire a populației dela 1,671,805 la 1,686,652, va să zică o sporire de 14,847 suflete, ceea-ce nu reprezintă nici unul la sută (0.8%).

Tot atunci s'au înmulțit căsătoriile mixte în archidiecea și la Oradea-mare, ear' conviețuirile nelegiuite sunt în continuă urcare în întreaga metropolie, și anume se arată un plus: în archidiecea de 110 = 2.5%, la Arad 1494 = 26.8%, la Orade 934 = 41.3%, la Caransebeș 781 = 11.3%.

Căsătoriile pur civile s'au urcat în trei ani din urmă: în archidiecea dela 83 la 86 și 103, la Arad dela 45 la 49 și 70, la Orade s'au încheiat căsătorii pur civile în 1897 168, în 1898 166, în 1899 210, în 1897 214 în 1898 212, la Caransebeș în 1897 214, în 1898 212 în 1899 185.

Procese divorțiale s'au pertractat la autoritățile bisericești: în archidiecea în trei ani 20, un minus de 464 față de doi ani anteriori 1894/5; la Arad 3, — un minus de 146 față de trieniul precedent; la Orade 1, — un minus de 79, — și la Caransebeș 4 — un minus de 54 față de trieniul anterior.

Aceste date de sigur nu reprezintă o statornicie mai mare în viața conjugală, ci denotă înstrăinarea poporului de biserică, — mulțămindu-se cu rezultatul proceselor matrimoniale purtate la judecătoriile civile.

În scopul executării concludului congr. Nr. 51/1897 cu privință la deosebirea în titulatură între parochi și administratori, am cerut informațiuni dela eparchii și vom stăru-i, ca cestiunea să se reguleze în conformi-

adâncă morosită, gândindu-ne la cele pe trecute, ni-se anunță, că vaporul are „întârziere“ de vre-o câteva ore. Zgriburind de frig, ne-am mai încălzit stomacul cu „apa vieții“, ș'apoi mai de silă, mai de voie bună încins'am eară o horă plină de animație, până câtră orele 7, când vedem cu bucurie, că ni-se apropie vaporul. Liberi și independenți de parale, — acest „nervus rerum“ indispensabil, după frățesci stringeri de mână am urcat vaporul și strigând din răspuțeri „Să trăiască România!“ ne-am întors la Orșova. De acolo pe la ora 1 p. m. am călătorit cu trenul fie-care câtră casă. Zile ferice de 9, 10 și 11 Septembrie, în veci neuitate veți rămânea!

Inchietiere.

Iubiți cetitori și stimate cetitoare! Ați bătătorit împreună cu mine o lungă cale intelectuală. Cam pe ne simțite percursăți un vast câmp spiritual, presărat cu flori de tot soiul. Flori de-ale inimii, de-ale sufletului, de-ale minții omenesci, legate într'un mănunchiu de legătura dulcii reminiscențe din trecut, etă Vi-le ofer Văuș, precum le-am putut culege. Fi-vor și ghimpi într'ele. Cu atât mai splendid ni-se va oglinda frumseța celor nobile. Voi, cari ați luat parte la mă-

tate cu dispozițiunile regulamentului existent pentru parochii.

Din ședința consistoriului metropolit, ca senat strâns bisericesc, ținută în Sibiu, la 29 Septembrie 1900.

Correspondență.

— 29 Octobre n.

(Sfințirea școlii rom. gr.-or. din Blășel.)

Intr'o comună, unde preotul, conșcui și pătruns de însemnătatea chemării cu care l'a învrednicit bunul D-zeu, nu cunoșce pentru sine altă țință mai sfântă de cât ridicarea și fericirea credincioșilor săi, și unde și poporeni sunt buni, ascultători și doritori de înaintare în cele bune și folositoare, acolo — dar' numai acolo — se pot face lucruri bune, frumoșe și plăcute lui D-zeu și omenilor.

Ear' lucrurile bune și frumoșe trebuiesc vestite *urbi et orbi*, ca și alții să le audă și să le fie pildă vrednică de urmat. Un așa lucru frumos și vrednic de laudă au făcut harnicii credincioși gr.-or. din comuna Blășel, tractul Târnavei, atunci când, ascultând de vrednicii lor conducători, s'au apucat să și zidescă o școală nouă, mare și spațioasă, care să corespundă tuturor cerințelor vremurilor de acum. Mănați de dorul viu de a-și vedea copilații lor desțepați și luminați la minte, pentru-ca să pōtă duce un traiu mai ușor și mai tihnit, jertfituși-au și cel de pe urmă cruceriu și în câteva luni școla a fost sub coperiș și înzestrată cu toate cele de lipsă.

Pentru-ca noua școală să fie sfințită după legea și obiceiul nostru strămoșesc, I. P. S. S. Domnul arhiepiscop și metropolit a însărcinat cu îndeplinirea acestui act pre P. O. D. asesor consistorial Mateiu Voilean statorind ca zi de sfințire ziua de 15/28 Octombrie (Duminecă).

Zelosul paroch și poporul din Blășel s'au străduit, ca cu ocaziunea acēsta solemnă să facă trimisului consistorial o primire cât se pōte de frumoșă și demnă.

Comisariul consistorial plecând din Sibiu încă Sâmbătă în 14 Oct. însoțit de P. St. sa Dōmnă, la 11 ore a. m. au sosit în Mediaș, unde a fost întâmpinat și salutat de protopresbiterul tractual Nicolau Todoran și de preotul din Velt I. Marian, cu cari împreună a pornit spre Blășel.

În vârful „hulii Blășelului“ M. O. ôspe e întâmpinat de un banderiu de vre-o 18 călăreți în frunte cu clericul On. Sas, cari l' bineventează în numele tinerimei din comună. Apoi formând ca o avantgardă trăsurilor au luat drumul spre sat.

În capătul satului aștepta parochul locului Zacheu Sas, vre-o șesș clerici din Sibiu, invitați anme, învățătorul E. Popescu cu tinerimea școlară, comitetul parochial și aproape tot satul „cu mic cu mare cum eram“ toți îmbrăcați de sērbătore. Din fețele tuturor se putea ceti bucuria de care erau cuprinși.

reța adunare generală din Băile-Herculane și la festivitățile împreunate cu acēsta, — am convingerea nestrămutată, că veți percurge cu drag acest mănunchiu al amintirilor și impresiunilor mele, și — meditănd asupra lor — le veți încopcia cu ale Vōstre. Ear' acelora, cărora nu li-a fost dată posibilitatea de a participa la adunarea Asociațiunei, cred că li-am făcut un modest serviciu prin publicarea acestei dări de samă, oferindu-le un bun prilej de a putea și dinșii medita cu ochii sufletelor lor asupra celor espuse aci. Intențiunea mi-a fost să ridic nimbul și prestigiul Asociațiunei noastre pentru literatura și cultura poporului român; intersul, spriginul și alipirea poporului român din acēstă patrie câtră acēsta instituțiune culturală să crească și să se potențeze, s'o fac mai cunoscută și allora, cari cu ochii lui Argus priveșc la ea, și-apoi — s'o spun drept — să fac și eu puținică literatură isporită din învăpăita-mi dragoste câtră neamul meu.

Lugoș, în Septembrie, v. 1900.

George Joandrea

Când sosi trăsura P. O. ôspe un întrăit strigat de „Să trăiască“ isbucni din piepturile tuturor; ear' părintele Sas în numele parochienilor săi îl bineventează în câteva cuvinte călduroșe și bine simțite.

DL asesor adănc mișcat de primirea frumoșă răspunde mulțămindu-le pentru dragostea și alipirea ce-io manifestează D-Sale și prin D-Sa biserice și în special capului nostru bisericesc, preabunului și preademnului nostru arhiepiscop și metropolit, pe care îl reprezintă acum.

De aici întră ovațiunile poporului se îndreptă toți spre casele păr. Sas, unde a fost încuartirarea.

După o scurtă paușă s'au prezentat comisariului comitetul parochial vechiu și nou și onorațiilor din loc.

Duminecă s'a ținut apoi în biserica gr. or. din loc serviciul divin de câtră dl comisar, asistat de protopresb. N. Todoran și de parochii Z. Sas și I. Marian. Cântările și răspunsurile liturgice le-au dat clericii din Sibiu.

Biserica era plină de popor. După terminarea slujbei dzești s'a făcut sfințirea apei după care dl asesor a ținut poporului o vorbire frumoșă și pătrunzătoare.

Arătând pe scurt istoricul zidirii școlii, dl comisar cons. adresează harnicilor poporeni frumoșe cuvinte de laudă, căci nu au pregetat a jertfi cu toții pentru a-și zidi „o casă a culturii“, unde copiii și toți urmașii lor să-și pōtă cultiva inima cu virtuți nobile și să-și pōtă lumina mintea cu cunoștințe bune și folositoare. Dreptaceea nepoții și strănepoții lor pururea le vor da laudă pentru-că li-au pus în mâni o făclie aprinsă care să le lumineze calea câtră adevăr și să i ferescă de a căde în prăpastia perzării. I-a sfătuit, ca și pe viitor să asculte de vrednicul lor părinte și păstor sufletesc, care tot binele lor îl urmărește, să țină strâns la legea și la credința lor strămoșescă, la sf. biserică și la fica ei, la școală, căci numai biserica și școla sunt izvorul binelui și fericirii pământeșci. În urmă a înălțat o ferbinte rugăciune câtră Dzeul puterilor și al îndurărilor, ca să scutescă școla acēsta de toate relele și primejdiile din afară, ca astfel neprihănită de nime, să fie pe veacuri înaintea lăcașul unde mlădițele Românilor din Blășel și jur se primescă lumina învățaturii și a moralității, și rugăciuni de preamărire să ridice la Tatăl cel din ceruri.

Vorbirea a fost ascultată cu deosebită atențiune și adâncă impresiune în inimile tuturor a făcut.

Apoi s'a stropit cu apă sfințită edificiul școlar și tot poporul ce a fost de față.

Era aproape de ora 1 p. m. când s'a sfârșit ceremonialul bisericesc.

A urmat un banchet bogat și splendid în casele părintelui Sas, la care a luat parte pe lângă P. O. D. comisari și P. St. Dōmnă, protopresbiterul Todoran, preotul Marian cu St. dōmnă preotă, venerabilul preot evang. lut. din loc I. Gabor, notariul Kuti Gy., parochul gr. cath. din Șmig, tinerii clerici, învățătorul, comitetul și fruntașii satului ș. a. Toastele obiceiuite nu au lipsit nici cu ocaziunea acēsta.

Mai întâi și-a ridicat păharul P. O. D. comisari pentru sănătatea Maiestății Sale Preabunului nostru monarch, pentru înaltul său guvern, precum și pentru prea înțeleptul cap al bisericii noastre ort. Esc. Sa. Metropolitul.

Protopopul Todoran a toastat pentru dl comisari și pentru Preavenerabilul Consistoriu archidiecean; apoi pentru neobositul părinte Sas și pentru poporul său credincios în frunte cu harnicul comitet. Părintele Marian pentru zelosul preot ev. lut. I. Gabor, ear' acesta pentru armonia, simpatia și dragostea dintră credincioșii Sași și Români din Blășel. Părintele Sas pentru vrednicul prot. Todoran, pentru notarul și pentru tinerii clerici. Clericul Tulbure pentru prosperarea și înflorirea nou-înființatei școle; apoi pentru st. dame și d-șore, cari erau prezente. A mai vorbit învățătorul Popescu, notariul Kuti etc.

Dar', pe lângă toaste, aceea ce mai mult a ridicat splendoria mesei au fost drăgălașele și înveselitoare cântări, ce le esecutan în cor tinerii teologi, cari, așa zicând, pe toți i-au lăsat încântați.

Erau 6 ore când s'a ridicat masa. Luni dimineța dl comisari s'a reîntors la Sibiu.

Eată în ce chip s'a făcut sfințirea școlii gr.-or. din Blășel!

Drept încheiere eu zic, că numai mândri pot fi poporeni din Blășel, că din sudorea feței lor și-au ridicat o școală mândră, așezată chiar în mijlocul satului, lângă drumul țării. Ori-ce călător, care va trece pe acolo, vōzând școla din Blășel își va zice de bună samă în gândul său: harnici și cuminte ômeni trebuie să fie în satul acesta, de au o așa școală frumoșă. Laudă și cinste lor!

(— lb.)

NOUTĂȚI

La conferențele învățătoresci. D-nii Mateiu Voileanu, Elie Cristea asessori consistoriali, Dr. Ioan Stroia profesor seminarial și Ioan Popovici, profesor la școla de fete a Asociațiunii, au plecat cu trenul de eridiminetă pentru a conduce conferențele învățătoresci.

Moștenitorul tronului, archiducele Francisc Ferdinand sosește mâine în Becicherecul-mare, în cel mai strict incognito. De acolo va pleca la Ecica, unde va fi ôspele contelui Harnoncourt.

Știri bisericesci și școlare. S'a aprobat alegerea de paroch în Șeșpi-Sângiorgiu (ales George Hamsea), în Ceagz (ales Maxim Purșu) în Almaș-Seliște (ales Nicolae Chirciu), și alegerea de capelan în Drăguș (ales Solomon Făgărășan). În Almașul de mijloc (tractul Geogiului) s'a instituit administrator parochial preotul Iosif Hanches.

S'a aprobat alegerea de învățători definitivi în Tălmăcel (ales Aurel Barbu), Căcova-Ierii (ales Stefan Bedelea), Voruloc (ales Alexie Moldovan) și în Presmer (inv. George Ludu). Asemenea s'a aprobat alegerea de prof. definitivi a prof. George Dima (prof. de musică) și Petru Roșca (prof. de gimnastică). la școlele noastre medii din Brașov. S'a aprobat concludul Eforiei școlilor din Brașov referitor la statorirea sumei de pensiuine a profesorului I. Popea.

Corône eterne. Întru eternizarea memoriei mult regretatei Alexandrina Schmid n. Cunțan, reposată în Berlin, d-na Anica Bratu n. Miliu din Tilișca și d-l Vic. Tordășanu, au dăruit câte 2 corône la fondul vōduvelor și orfanilor meseriașilor români, administrator de Reuniunea sodalilor români din Sibiu.

Magiarizarea numelor de comune. În ședința de Mercuri a dietei ungare deputatul Endrey Gyula a interpelat pe ministrul-president Széll ca ministru de interne, pentru „trăgănarea“ inactivării art. de lege IV. din 1898 despre numirile oficiale magiare ale comunelor și localităților. Enyedi întrăbă, că din ce cauză întârzie guvernul cu punerea în lucrare a legii; ce fel de dispozițiuni a luat până acum pentru executarea ei, și are ore de cuget să o esecute cu totă severitatea în mod corēspunzător intereselor de stat și naționale?

Nou avocat român. Dr. Valer Morariu, cand. de adv. în Arad, a depus în 24, 25 și 26. Octombrie a. c. censura de avocat la tabla regescă din M-Oșorheiu cu succes fōrie bun.

Societatea „I. Popasu“ a elevilor gimnasiului român gr. or. din Brașov s'a constituit pentru anul școlar 1900—901 alegându-și president pe profesorul Marcu Jantea, vicepresident Demian David st. cl. VIII., secretar I. V. Glăjariu st. cl. VIII., secretar II. I. Rafiroiu st. cl. VII., cassariu N. Constantin st. cl. VII. controlor A. Oancea cl. VIII., bibliotecari V. Motoș st. cl. VIII., vicebibliotecar I. Cristodoreanu st. cl. VII. În comisunea literară: P. N. Gușellă, S. Mirean, N. Orghidan st. cl. VIII. și P. Nistor, G. Popp și I. Tohăneanu st. cl. VII. În comisunea bibliografică: V. Voina st. cl. VIII. și N. Stinghe st. cl. VII. gimnasială.

Luptă întră pichetele de la granița muntenegrină. Din Viena se dă știri, că în 26 Octobre o patrulă austro-ungară în apropiere de Cazan la frontiera întră Bosnia-Herțogovina și Muntenegru a fost atacată de soldați muntenegrini, trecuți pe teritoriul provinciilor ocupate. După luptă sângeroșă muntenegrinii fiind învinși au fugit pe teritoriul lor, ducând cu ei și pe cei doi morți ai lor: un locotenent și un caporal. Dintră soldații austro-ungari au fost răniți doi infanteriști.

Răsplata fratricidului. Zilele acestea a sosit la Sătmăr călăul Mihail Bali cu două ajutoare ale sale. Scopul mergerii lui la Sătmăr este să esecute pe faimosul ucigaș Papp Béla, a cărui petiție de grațiare a fost respinsă de curând de Majestatea Sa.

Mătase Henneberg

veritabilă numai dacă se procură direct dela mine—neagră, albă și colorată, dela 45 cr. până la fl. 14.65 pr. metru. Fiecare franco și vămuită, acasă. Mustre cu întorcerea poștei.

G. Henneberg, fabricant de mătase (lit. de curte ces. și reg. Zürich. [10] 10—11

La **Librăria Tipografiei archidiececane** se află

3 prapori gata

ca mustre: unul de mătase grea damast, mărimea 85/155 cm. și costă 128 cor., unul de camgarn fin, mărimea 120/175 cm, costă cor. 108, 3er al III-lea din pânză de in ceruită foarte trainică și frumos, mărimea 120/170 cm. cu 63 cor. Toți sunt fără prăjină; cu prăjină se adaugă la prețurile indicate încă câte 10 cor. Se primesc însă și comande pentru alte mărimi cu ori și ce fel de icône. Observăm, că praporii sunt fiecare din câte o singură bucată și icônele sunt pictate pe însăși stofa praporelui, praporii din multe bucăți costă cu mult mai puțin.

Farmacia lui F. I. R. Hotter la sf. Iosif, Wien, XII/2 Schönbrunnerstrasse 182.

Absorbinalul lui Hotter.

$\frac{1}{2}$ Flacon fl. 6. — $\frac{1}{2}$ Flacon fl. 3.50. delătură toate umflăturile și depunerile de grăsimi fără să vatăme părului. Întărește nervii atacați și slabiți, delătură și distruge toate nodurile în mușchi, și servește și ca scut în contra aprinderilor; cu deosebire e probat la umflăturile produse din cauza fearelor, apoi în contra aricăturii umflărei copitei, genunchilor umflați, mai departe în contra umflăturilor (noduri) de vine, în contra umflăturei picioarelor la glesne și la încheietura degetelor cu un cuvânt în contra tuturor umflăturilor ori unde s'ar ivi.

Praful nutritor alui Hotter, pentru cai și vite cornute

1 Pachet cu 80 cr.

Un adaus escelent la nutremânt, pentru a ținea vitele sănătoase și cu putere este de a se folosi la toate suferințele de rărunchi de ficat și de nervi.

Alifia lui Hotter pentru delăturarea crescăturilor de oase.

$\frac{1}{2}$ Cutie cu fl. 2. $\frac{1}{2}$ Cutie cu fl. 1.20. delătură crescăturile de oase și depunerile osoase chiar și după 4—6 săptămâni. (boală învechită).

Preparate pentru veterinari, cele mai bune ale timpului mai nou, cari după atestate numeroase nu au fost ajunse de alte mijloace de natura aceasta.

Să se ceară numai preparate de ale lui Hotter și să nu se primescă altele. Deposit în farmacii și Droguerii.

Deposit principal la Dr. Emil Budai farmacia orașului Budapesta (Stadthausplatz) la Dr. Leo Egger & J. Egger Farmacia Palatinului VI Váci körút 17 și la farmacia Iosif Török Bpesta VI Kiraly utca 12.

Fluidul lui Hotter „Training“

1 Sticlă cu fl. 1.20.

Conservează nervii și mușchii până la bătrânețe înaintată totdeauna puternici și vioi, pune în stare pe animal să presteze cele mai mari strapații și fugi, să înțeleagă după frecare cu fluidul „Training“.

Să mai folosește cu succes uimitor la toate urmările cari obvin din opintiri prea mari, ologie, reumatism, și înțepenire.

Praful de porci a lui Hotter.

Nr. I și II

1 kg. . . . fl. 1.20.

Cel mai buu mijloc pentru a produce pofta de mâncare și cu acesta prosperarea porcilor, foarte acomodat în contra orbalțului (brâncă); Nr. II este de a se întrebuința la urdinare.

Mijloc în contra Colicei alui Hotter.

1 Sticlă fl. 1.50.

Contra la tot felul de colică și contra opririi udului la cai precum și contra umflăturilor la vite cornute. [54] 54—104

A apărut și se află de vânzare la **Tipografia și Librăria Archidiececană**:

Predici ocazionale și funebre

de **Dr. Em. Elefterescu**

Tomul II.:

Prețul 3 corône 50 bani.

Din **Tipografia și librăria archidiececană, Sibiu**, se poate procura

Teoria Dramei

cu un tractat introductiv despre frumos și artă,

de **Dr. Iosif Blaga**, profesor.

Prețul broș. 3 cor. 60 fl.

1.000.000

KRONEN

ALS GRÖSSTER GEWINN IM GLÜCKLICHSTEN FALLE.

Krachul cel mare.

New-York și **Londra** n'au cruțat nici continentul european, fiind necesită o fabrică mare de lucruri de argint de a desface tot depositul seu pe lângă o mică rebonificare a forțelor de lucru. Eu sunt imputernicit a executa acest mandat. Trimit deci ori și cui următoarele obiecte pe lângă o rebonificare simplă de fl. 6.60 și anume:

- 6 bucăți **cuțite foarte fine** cu tăiș englez,
- 6 bucăți **furculițe de argint-patent** american dintr'o bucată,
- 6 bucăți **linguri de argint-patent** american,
- 12 bucăți **lingurițe de argint-patent** american,
- 1 bucată **lingură pentru supă** de argint-patent american,
- 1 bucată **lingură pentru lapte** de argint-patent american
- 6 bucăți **tase Victoria** englezești,
- 2 bucăți **felinare admirabile** de masă,
- 1 bucată **sitiță** pentru teă,
- 1 bucată **preserătoare** pentru zahar pisat fină,

42 bucăți la olaltă numai fl. 6.60.

Tote aceste 42 obiecte au costat mai nainte fl. 40 și se pot obține acum cu prețul minimal de fl. 6.60. Argintul-patent american este un metal foarte alb, care își păstrează colorea argintie 25 de ani, ceea-ce se și garantează. Ca dovada cea mai bună, că inseratul acesta nu e

nici o înșelăciune

mă oblig prin acesta publice, a retrimite banii fără nici o piedecă tuttora cărora nu le convine marfa, și nimenea n'ar trebui să lase a trece această ocasiune favorabilă, fără a-și procura această **garnitură pomposă**, care se potrivește mai ales ca

present escelent de nuntă și ocaasional

cum și pentru ori-ce gospodărie mai bună.

Se află numai la

[210] 2—10

A. HIRSCHBERG,

casă de export pentru obiecte de argint-patent american

Viena, II., Rembrandtstrasse Nr. 19.

Trimiterea în provincie pe lângă rambursă sau anticiparea sumei.

Praf de curățit 10 cr. Veritabil numai cele provăzute cu marca alăturată (Gesundheitsmetall).

Estras din epistolele de recunoștință.

Sunt foarte mulțumit cu garnitura Dtale și mă rog pentru o nouă expediție. Lubaczow, Galiția.

Babie, căpitan.

Am primit expediția și sunt foarte mulțumită, Vă mai rog pentru o garnitură cu fl. 6.60. Cluș.

Exelența Baronesă Bánffy.

Am primit expediția și sunt foarte mulțumită cu ea. Gaad, Ungaria, 1 Septembrie 1890.

Contesa C. Chotek-Gudenns.

Consemnarea

tuturor celor 50.000 câștiguri

Cel mai mare câștig în cel mai favorabil cas

1.000,000 Kronen

Speziell sind die Gewinne wie folgt eingetheilt.

		Kronen
1	Prämie mit	600000
1	Gew. à	400000
1	"	200000
2	"	100000
1	"	90000
1	"	80000
1	"	70000
2	"	60000
1	"	40000
5	"	30000
1	"	25000
7	"	20000
3	"	15000
31	"	10000
67	"	5000
3	"	3000
432	"	2000
763	"	1000
1238	"	500
90	"	300
31700	"	200
3900	"	170
4900	"	130
50	"	100
3900	"	80
2900	"	40
50,000	Gew. u. Pr. im Betrage	13.160,00 0

Scrișore de comandă de tăiat.

Ersuche um Zusendung von nebst amtlichen Plan.

Herren A. TÖRÖK & Co., Budapest.

Original-Loos I. Classe der königl. ung. priv. Classenlotterie

Der Betrag von fl.

ist per Nachnahme zu erheben. folgt durch Postanweisung.

Was nicht gewünscht bitte zu durchstreichen

Genaue Adresse.

Să ajutăm norocului!

Deja mulți s'au fericit prin cumpărarea

unui los dela noi!

Loteria cea mai bogată în șance este loteria de clasă privilegiată reg. ung., care va începe în curând iarăși. Din

100.000 LOSURI vor fi trase **50.000**

câștiguri, așadar jumătate sunt câștiguri. din toate losurile, precum se vede și din lista de câștiguri alăturată, nici o loterie din altă țară nu are în raport cu această așa câștiguri considerabile.

Cel mai mare câștig în cazul cel mai norocos este

Un milion corône.

Cu totul vin treisprezece milioane 160.000 corône la tragere. Tôtă întreprinderea stă sub supravegherea statului.

Contribuția pentru losurile originale pentru clasa primă conform planului este: pentru o optime ($\frac{1}{8}$) fl. —.75 sau C. 1.50

„ un pătrar ($\frac{1}{4}$) „ 1.50 „ „ 3.— „ o jumătate ($\frac{1}{2}$) „ 3.— „ „ 6.— „ un întreg ($\frac{1}{1}$) „ 6.— „ „ 12.—

și se trimit cu rambursă sau trimițându-se prețul lor anticipativ. Planuri oficiöse gra-tuit. Comande pentru losuri originale rugăm a trimite direct la noi până în

15 Novembre a. c.

în care zi se începe tragerea.

Banca A. Török & Co.

Budapesta. V. Waitznerring 4/a.

Filiale: IV., Museumring Nr. 11.

VI., Elisabethring Nr. 54.

Multe și foarte mari câștiguri am solvit noi prea stimatilor nostri clienți și anume în timp scurt preste trei milioane și jumătate corône. [194] 5—8